

Wyzwania pedagogiczne w XXI wieku

Zagrożenia społeczne – Edukacja – Terapia

Tom jubileuszowy
z okazji 35-lecia pracy naukowej
Profesor Anny Nowak

*Profesor Annie Nowak
z okazji 35-lecia pracy naukowej
Przyjaciele, Współpracownicy, Uczniowie*

Wyzwania pedagogiczne w XXI wieku

Zagrożenia społeczne – Edukacja – Terapia

Tom jubileuszowy
z okazji 35-lecia pracy naukowej
Profesor Anny Nowak

Pod redakcją naukową
Macieja Bernasiewicza
Moniki Noszczyk-Bernasiewicz

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE
TORUŃ
2022

Recenzent

Prof. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki

Redaktor prowadzący

Jan A. Malinowski

Opracowanie redakcyjne

Marta Malinowska-Reich

Redaktor techniczny

Dawid Iwanowski

Korekta

Janina Malinowska

Projekt okładki

studio graficzne RASPBERRY.COM.PL

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
Toruń 2022

ISBN 978-83-66951-20-4

Publikacja współfinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23

tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa:

www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

Spis treści

Wprowadzenie	7
--------------------	---

CZĘŚĆ 1

Pedagogika jako dyscyplina naukowa w procesie ustalania własnej tożsamości i granic przedmiotu badawczego	13
Bogusław Śliwerski, <i>Znaczenie krytyki w pedagogice</i>	15
Wiesław Theiss, <i>Pedagogika społeczna w realnym socjalizmie: między tradycją a kompromisem (1957–1980)</i>	31
Jerzy Modrzewski, <i>Makrostruktury społeczne w przedmiocie zainteresowania pedagogicznego</i>	51
Ewa Bielska, <i>Wybrane zjawiska organizujące przestrzeń dyskursu dwóch pierwszych dekad XXI wieku a potrzeby edukacyjne</i>	69

CZĘŚĆ 2

Wybrane pola aktywności zawodowej pedagogów	81
Bożena Matyjas, <i>Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka jako wyzwanie pedagogiki współczesnej</i>	83
Teresa Żółkowska, <i>Współczesne wymiary wsparcia rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami</i>	95
Zenon Gajdzica, Magdalena Bełza-Gajdzica, <i>Postulowane formy współpracy szkoły ogólnodostępnej i specjalnej w perspektywie dyrektorów i nauczycieli szkół głównego nurtu</i>	115
Marta Niemiec, Anida Szafrąnska, <i>Idea edukacji inkluzyjnej we współczesnej polskiej praktyce szkolnej</i>	125
Bogumiła Bobik, <i>Zadania pedagoga szkolnego we współczesnej szkole</i>	143
Sabina Pawlik, <i>Twórczość osób z niepełnosprawnością intelektualną – poszukiwanie definicji oraz próba nakreślenia społecznego znaczenia zjawiska</i>	157
Joanna Godawa, <i>W zgodzie z naturą. Edukacja leśna i ekologiczna jako działania alternatywne w pracy z dziećmi z autyzmem</i>	169

Joanna Bulska, Alina Dworak, <i>Kobieta w przestrzeni społecznej XXI wieku – wyzwanie dla edukacji zdrowotnej</i>	179
Joanna Rajewska de Mezer, <i>Rozwiązywanie konfliktów w drodze mediacji jako szansa na kształtowanie odpowiedzialności społecznej</i>	187
Jacek Szczepkowski, <i>Trudne zachowania młodzieży – w poszukiwaniu różnicy, która uczyni różnicę</i>	203

CZĘŚĆ 3

Nowe pola eksploracji badawczych dla pedagogów	215
Piotr Stępnia, <i>O empatii, miłosierdziu w więzieniu czyli kto, komu, kiedy i za co może przebaczyć</i>	217
Barbara Kromolicka, <i>Zjawisko patotrześci i patostreamingu w refleksji pedagoga</i>	231
Ewa Wysocka, <i>Nowe media jako wyzwanie dla rozwoju młodego pokolenia – cyberprzemoc jako wynik i czynnik zaburzeń w relacjach międzyludzkich</i>	251
Maciej Bernasiewicz, <i>Pozasądowe reakcje na przestępczość nieletnich w planie przyszłych badań nad ich efektywnością</i>	273
Krystyna Moczia, <i>Odmienność somatyczna – wizerunek osoby transseksualnej</i>	287
Edyta Widawska, <i>Prawocłowieczy model niepełnosprawności w świetle Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Convention on the Rights of Persons with Disabilities)</i>	305
Barbara Toroń-Fórmanek, <i>Przestępczy styl życia w perspektywie biograficznej skazanych kobiet i mężczyzn</i>	319

CZĘŚĆ 4

Konteksty biograficzne i problematyka badawcza związana z postacią Jubilatki oraz życzenia	333
Elżbieta Górnikowska-Zwolak, <i>Dojrzewanie do śląskości. Szkic autoetnograficzny w kontekście Jubileuszu 35-lecia pracy naukowej Profesor dr hab. Anny Nowak</i>	335
Agata Rzymełka-Fraćkiewicz, Teresa Wilk, <i>Szkic do portretu</i>	357
Monika Noszczyk-Bernasiewicz, <i>Kilka słów o mojej Promotorce</i>	361
Renata Malicka, <i>Etyczne prowadzenie biznesu oraz przyczyny przestępczości gospodarczej w naukach społecznych</i>	369
Z recenzji wydawniczej (Andrzej Radzewicz-Winnicki)	383
Noty o Autorach	391